

ЗВЯЗДА

4 ЛІПЕНЯ 2024 г.

ЧАЦВЕР

№ 128 (30262)

ПАМ'ЯТАЕМ! ГАНАРЫМСЯ! АБАРОНІМ!

**Выступленне Прэзідэнта Беларусі
Аляксандра Лукашэнкі
на ваенным парадзе,
прысвечаным 80-й гадавіне
вызвалення Рэспублікі Беларусь
ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў**

Паважаныя суайчыннікі і госці Беларусі, ветэраны і абаронцы Айчыны!

Сёння наша краіна ўрачыста адзначае сваё галоўнае дзяржаўнае свята — Дзень Незалежнасці.

Роўна 80 гадоў таму, 3 ліпеня 1944 года, адгрэмелі апошнія баі за сталіцу нашай Беларусі. Але гэтыя залпы і цяпер аддаюцца рэхам у нашай гістарычнай памяці. І мы ведаем, што павінны зрабіць усё, каб пранесці гэтую памяць праз стагоддзі.

У ёй шмат болю і пакут, цяргення і мужнасці, подзвігаў і перамогі справядлівасці. У ёй сотні тысяч імёнаў герояў. У ёй сіла нацыі спадчыннікаў пераможцаў.

Тут, на беларускай зямлі, вырашалася будучыня многіх народаў. У гэтай лёсавызначальнай бітве сышліся рэкрутаванія з усёй Еўропы фашысты і воіны вялікай шматнацыянальнай Чырвонай Арміі. Лоб у лоб.

Гэта была бітва за свабоду і будучыню нашага народа, за свабоду і будучыню народаў усяго кантынента. Гэта быў узлоўнены крок да Вялікай Перамогі.

Святуючы Дзень Незалежнасці менавіта 3 ліпеня, мы аддаём доўгую памяць савецкім салдатам, якія сталі да смерці ў Брэсцкай крэпасці, пад Мінскам і Магілёвам, Полацкам і Гомелем, Оршай і Быхавам. На іншых незлічоных вялікіх і малых рубяжах на шляху да сталіцы нашай Радзімы.

Мы захапляемся сілай волі савецкіх жанчын, старых і дзяцей, якія змагаліся нароўні з мужчынамі і працавалі ў тыле, забяспечваючы фронт.

Мы схіляем галовы перад светлай памяццю мірных ахвяр і загінулых герояў. Гэта мільёны людзей. Страшная цана нашай свабоды і незалежнасці.

Мы захапляемся вялікімі палкаводцамі Жукавым, Васілеўскім,

Ракасоўскім, а таксама нашым земляком — генералам арміі Антонавым — асноўным распрацоўшчыкам плана стратэгічнай наступальнай аперацыі «Баграціён».

Увесь яе ход — ад задумы і падрыхтоўкі ў рэжыме беспрэцэдэнтнай сакрэтнасці да актыўнай фазы — узор высокага ваеннага мастацтва і адна з самых гераічных старонак Вялікай Айчыннай вайны.

У кожным беларускім горадзе і кожнай вёсачы жыве памяць пра нашых герояў. Яна перадаецца з пакалення ў пакаленне, ад сэрца да сэрца, звязваючы ўсіх нас жывой ніткай любові і вернасці Айчыне.

Гэты парад — парад у іх гонар. Разам з намі па праспекце Пераможцаў пройдуць вайскоўцы Узброеных Сіл Азербайджана, Казахстана, Кітайскай Народнай Рэспублікі, Кыргызстана, Расійскай Федэрацыі, Таджыкістана і Узбекістана.

Сёння мы пройдем разам, таму што вынеслі з Вялікай Айчыннай вайны галоўны ўрок: нацызм — гэта абсалютнае зло.

Злачынствам нацыстаў няма і не можа быць апраўдання і прабачэння. Ні тады, ні цяпер, ні ў будучыні.

Мы кажам гэта тым, хто зноў сее варожасць, кідаючы яе зерне на нашы землі, хто гатовы ўцягнуць у новую крываваю бойню свае народы. У высокіх кабінетах Вашынгтона падлічваюць выгады, прадаючы зброю і ўганяючы ў галечу ўкраінскі народ, рухаючыся да асноўнай мэты. Яна не мяняецца стагоддзямі. Але інфанагоды ўдасканалююцца.

У пачатку мінулага стагоддзя славян абвінавацілі ў няўменні правільна распараджацца сваімі прыроднымі рэсурсамі і тэрыторыямі, якія часуець павінны належаць усёй сусветнай супольнасці. А цяпер у нас нібыта не тая дэмакратыя.

Тады ролю «настаўніка» ўзяла на сябе гітлераўская Германія. Сёння нас спрабуе «вучыць» увесь

Еўрасаюз на чале са Злучанымі Штатамі.

Мы ведаем сапраўдныя мэты, ведаем, хто стаіць за кожнай правакацыяй на дзяржаўнай граніцы Беларусі, за кожнай тэрытарыяльнай пагрозай мірнаму насельніцтву. Ведаем, таму што працуем на апраўданне.

Мы як ніколі пільныя. Мы вывучылі ўсе ўрокі пачатку Вялікай Айчыннай вайны.

І ў нас толькі адзін настаўнік — наша гісторыя. Гісторыя пераможцаў.

Таму сёння па зямлі і па небе мы таксама пройдем дарогай гонару за сапраўдных спадчыннікаў герояў Вялікай Айчыннай, тых, хто аправавае ваенны мундзір у такі небяспечны час.

Пройдем у імя міру. У імя міру мы ўмацоўваем і развіваем Узброеныя Сілы, удасканальваючы ўсю ваенную арганізацыю дзяржавы.

Наш народ павінен ведаць і бацьчы: робіцца усё і нават больш, каб армія, а таксама войскі тэрытарыяльнай абароны і народнага апалчэння былі гатовыя абараніць краіну. І вы ведаеце: яны гатовыя. Мы шмат гаворым пра зброю, узбраенне і боепрыпасы, але галоўнае — гэта нашы людзі. Людзі нашы, як толькі яны ўчора адчулі абстрактнае становішча на паўднёвых нашых граніцах, тысячы званкоў у ваенкаматы і ў часці, падраздзяленні, нашым ваенным, генералам: вазміце нас у войска, дайце нам зброю, мы будзем абараняць сваю Радзіму. Не трэба. Праўдзіце спакойна, наперадзе ў нас вялікія працоўныя будні, а мы — людзі ў пагонах — здольныя сёння не проста абараніць, прадухіліць любую правакацыю на дзяржаўнай граніцы нашай краіны.

Беларусь валодае самымі сучаснымі ўзорамі ўзбраення і тэхнікі. Мы актыўна развіваем абаронны сектар

эканомікі. Ствараем айчыныя ракетныя комплексы, стралковую зброю, артылерыйскія снарады, беспілотныя лятальныя апараты, сродкі сувязі і аўтаматызацыі. Што трэба для сучаснай вайны.

Многае сёння пакажам. Але галоўнае наша сіла, як я ўжо сказаў, — людзі. Салдаты і афіцэры — героі нашага часу, якія ўжо цяпер дэманструюць адрыву і сілу духу.

Наш парад — гэта прызнанне прафесіяналізму і адданасці абавязку ваенных, пагранічнаў, байцоў і афіцэраў спецыяльных службаў, якія робяць усё, каб правакацыі з боку недружалюбных краін не перараслі ў поўнамаштабны ваенны канфлікт.

Паважаныя сябры, сёння ў нас прымаюць удзел менш за пяць працэнтаў нашых Узброеных Сіл. Усе астатнія — на баявым пасту. Мы бязмерна ўдзячныя ім, ведаем, як гэта складана і цяжка. Але акрамя нас не выканае ніхто гэту задачу. Мы для гэтага прызначаны. Для гэтага нас карміў і выгадаваў беларускі народ.

Наш парад — гэта знак сілы саюзніцкага стратэгічнага партнёрства Беларусі і Расіі, узаемадзеяння з дзяржавамі — членамі АДКБ, супрацоўніцтва ў ваеннай сферы з Кітайскай Народнай Рэспублікай.

Знак нашай гатоўнасці і сёння стаць у адзін строй на абарону гістарычнай памяці, каштоўнасцяў, сваіх суверэнітэтаў.

Усіх нас аб'ядноўвае Вялікая Перамога над агульным ворагам — краінай гітлераўскага альянсу. Яна вучыць нас абараняць мір любымі сродкамі стрымлівання.

Праверка сумеснай рэгіянальнай групоўкі войскаў Беларусі і Расіі, першая для нашай краіны трэніроўка нестратэгічных ядзерных сіл, паказала, што ўзровень абароназдольнасці нашага Саюза як ніколі высокі.

І гэта гарантыя таго, што наш голас — голас саюзнікаў і партнёраў, які гучыць у абарону шматпалярнага і справядлівага свету, будзе пачуць. А наш парад пройдзе ў мірную будучыню.

Гэта наша мэта. Таму ў адным строі з абаронцамі Айчыны — моладзь, побач з ваеннай тэхнікай — тэхніка мірнага жыцця. Пераможцы завяшчалі нам жыццё і ствараць будучыню для новых пакаленняў.

Мы не падвядзем. Не маем права.

Дарагія ветэраны!
Нікі вам паклон!
Вы навучылі нас любіць, абараняць і берагчы сваю зямлю.

Мы і сёння ствараем сваю будучыню, абпаіраючыся на вашы магутныя плечы. Разуменне таго, які груз выпрабаванняў вы на іх паднялі і вынеслі, дае нам сілы і мужнасць супрацьстаяць новым выклікам часу.

Іншага не дадзена, бо гэты час выбраў нас, і мы зможам.

Дарагія суайчыннікі!
Нашаму пакаленню выпала місія захаваць мір на роднай зямлі. Мір, які 80 гадоў таму падарылі нам дзяды і прадзеды. Будзем вартыя іх несьмяротнага подзвігу.

У гэты святы для кожнага з нас дзень жадаю ўсім шчасця, міру і дабрабыту.

Слава беларускаму народу, які абараніў сваё права быць суверэнным і незалежным!

Вечная слава савецкім воінам, якія загінулі ў баях з ворагам і аддалі свае жыцці за нашу з вамі свабоду!

Гонар і слава доблесным абаронцам Айчыны!

Віншую ўсіх са святам — Днём Незалежнасці Рэспублікі Беларусь і 80-годдзем вызвалення Радзімы.
Ура!

Фота: БелТА

«НІШТО І НІХТО НЕ ПРЫМУСІЦЬ БЕЛАРУСЬ ШЛЯХУ ДА МІРУ»

Гістарычны экскурс і надзённыя пытанні —

«Сёння мы згадваем найважнейшую старонку сваёй гісторыі. Адзначаючы гадавіну вызвалення краіны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, у думках праходзім дарогамі перамог, пачынаючы з вызваленнага Камарына і завяршаючы герайчнай Брэстчынай. Гэта і ёсць наш шлях — шлях да нашай незалежнасці, — кажаў кіраўнік дзяржавы. — Роўна 80 гадоў таму, 3 ліпеня, пасля дзікіх гадоў акупацыі, над сталіцай нашай Радзімы зноў быў узняты чырвоны сцяг. Сцяг, які ў адно імгненне стаў гістарычным сімвалам нашай свабоды. Воляй беларускага народа яго выважа захавана ў палатне Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь. Воляй беларускага народа дзень 3 ліпеня стаў дзяржаўным святам — Днём Незалежнасці». Па словах Аляксандра Лукашэвіча, і свята, і сімвалы нашай краіны — усё гэта даніна памяці савецкаму народу-пераможцу, даніна памяці беларусаў, якія вынеслі на сваіх плечах усе нягоды страшнага ваеннага ліхацця.

«Сёння мы глядзім на тую падзею з вышыні тысячагадовага гістарычнага досведу. Глядзім у самую глыбіню стагоддзяў. Такі выклік часу — часу абстрагнення геапалітычных рызык і пагроз, — заўважаў Прэзідэнт. — Нічога прычэпнага новага ў нашым жыцці не адбываецца. Ні сёння, ні тады, у далёкім 41-м, калі на нас рушыла заходнеўрапейская армія. Праз беларускую зямлю і раней праходзілі смерчы крыжовых паходаў, крывавыя патапы, знішчаючы дазважаныя жыццё людзей. Але зямля адраджалася, народ наш рабіўся мацнейшым. Так завязваюць сакральны вузел усходнеславянскага адзінства. Адзінства, выпрабаванага войнамі, міжусобіцамі, басконцымі інтрыгамі, якія змяняюць адна адну».

Беларускі лідар заўважаў, што вехі нашага гістарычнага развіцця — гэта змена эпох вялікай магутнасці і вялікіх узрушэнняў. Гэта гістарычны шлях, на якім мужней, гартаваны і фарміраваны сваю нацыянальную самасвядомасць наш беларускі народ.

«Карта Беларусі з месцамі пахавання шакіруе і раздзірае сэрца»

Аляксандр Лукашэнка нагадаў пра свае парадны журналістам пакінуць усё дэбаты аб тым, былі ці не былі пераможцамі формы дзяржаўнасці, якія тут змянялі адна адну. «Гэта важна, але не так значна. Быў народ. Народ, які стаў нацыяй. Не было б гэтай самасвядомасці — не было б Вялікай Перамогі, не было б сёння краіны. Ні нашай, ні любой іншай на ўсёй тэрыторыі былога Савецкага Саюза. Тады,

80 гадоў таму, на святой беларускай зямлі завязваюць новы сакральны вузел. Вузел шматнацыянальнага савецкага адзінства. Ішчэ мацнейшай, — адказаў ён на гэта.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што беларусы памятаюць сыноў і дочак усіх рэспублік СССР — заходніх, усходніх, паўднёвых, паўночных. Усіх, хто глядзеў смерці ў твар, але паднімаўся ў бой, вызваляючы Беларусь. «Кожны ведаў, што тут, на гэтай мяжы, вырашаўся лёс і яго малой радзімы, лёс родных і блізкіх, нават калі яны знаходзіліся за тысячы кіламетраў ад гэтага самага беларускага народа. Кожны савецкі воін вёў святою вайну за будучыню вольнай краіны — ад Брэста да Уладзівастока, ад Мурманска да Ташкента. Вёў яе тут, у Беларусі», — сказаў ён.

Па словах Аляксандра Лукашэвіча, Беларусь памятае герояў. Імёны многіх ураджэнцаў брацкіх рэспублік ушанаваны ў назвах вуліц нашых гарадоў і вёсак. У іх гонар і славу пад Мінскам узведзены курган, зямля для якога сабрана з усіх куткоў Савецкага Саюза. Вялікі па сваёй задуме, ён узвышаецца як сімвал савецкага народа — народа-пераможца.

«Беларусь памятае. Памятае і ўклад у Перамогу краін — удзельнікі антыгітлераўскай кааліцыі. Шкада, што той кааліцыі больш не існуе. І шкада, што новыя заходнеўрапейскія эліты паўтараюць памылкі сваіх папярэднікаў. Што сёння рэальна аб'ядноўвае калектывны Захад? Прага нажывы за чужы кошт. І генетычная нянавісць да пераможцаў, да нас. Я не стамлюся нагадаць, што супраць Савецкага Саюза ваявала ўся Еўропа. Лідгітлераўскую свастыку устаў легіён грамадзян яе дзяржаў, больш за дзiesiąткі замежных і сабраных з калабаранцаў дывізіяў — фанатыкі, якія прынеслі ў ахвяру свае народы. А за іх спінамі стаялі эліты — палітыкі і бізнес, якія зрабілі стаўку на перамогу фашысцкай Германіі», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Аляксандр Лукашэнка заявіў, што ўсе: ад салдатаў вермахта да вытворцаў шакаладу, адзінства, зброі і тэхнікі для патрэб германскай арміі — адказныя за генацыд савецкага і беларускага народа. «Гэта яны за тры гады акупацыі ператварылі Беларусь у выпаленую зямлю. А сёння іх нашчадкі, замест таго каб каяцца, адмоўляць грахі сваіх дзядоў, душачы нас санкцыямі, пагражаюць нам зброй», — канстатаваў ён.

«Я шмат у жыцці бачыў і перажываў, але карта Беларусі з месцамі пахавання шакіруе і раздзірае сэрца. За кожным значком — тысячы па-зверску забітых мірных старых, жанчын і дзяцей. Мільёны. Нашых старых, нашых жанчын і нашых дзяцей. Каму яны пагражалі? 80 гадоў прайшло, але мы

Важная традыцыя святкавання Дня Незалежнасці — урачысты сход у Палацы Рэспублікі, які аб'яднаў прадстаўнікоў розных сфер з усіх куткоў Беларусі. Службовыя асобы, ваенныя, прадстаўнікі прадпрыемстваў, людзі спорту і культуры, прадстаўнікі розных канфесій і нацыянальнасцяў, кіраўнікі дзяржаўных органаў

ўздрыгаем, калі чуем словы «акупацыя», «генацыд», «карныя аперацыі», «лагеры смерці», «гета». Мы са слязамі глядзім на твары людзей, якія перажылі гэты жах. Фота і кінахроніка тых гадоў — наша памяць і наш боль. Таму што ў кожным кадры — гісторыя нашых сем'яў. Ці патрэбная гэтая праўда Захаду? Не. Каля руля спадчынінкі тых, хто калігуляваў. Спадчынінкі і ідэйныя, і прамыя. Для іх у 45-м нічога не скончылася. Больш за тое, пачаўся новы крыжовы паход. Яны зноў думаюць, што можна выкладаць нацызм дзе-небудзь далей ад сваёй хаты і трымаць гэтую пачвару на кароткім павадку. Зноў не разумеюць, што гэты звер некіравальны. Ён сарвецца, але прыйдзе да іх, у іх дом», — адзначыў Прэзідэнт.

«Вынікі вялікай вайны не змяніць. Наша перамога — гэта іх прыніжэнне»

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу, што свет зноў балансуе на мяжы чарговай глабальнай катастрофы. «А што мы зрабілі не так? Няўжо мы, спадчынінкі пераможцаў, не паводзілі сябе карэктна і годна? Ці мы прымушлі будаваць мемарыялы нашым героям у той жа Польшчы? Гэта рабіў польскі народ. Людзі, якія ведалі і бачылі, колькі савецкіх салдат палегла, вызвалючы Варшаву. Больш за паўмільёна не дайшлі некалькі крокаў да Перамогі. Гэта забыліся, але мы памятаем. Няўжо не мы працігнулі руку сяброўства ўсім краінам гітлераўскага альянсу, паставіўшы мірнае жыццё і добрасуседства вышэй за прычынены нам боль? Мы доўгі дзесяцігоддзі ў кожную памятную дату той страшнай вайны акуртатна падбіралі словы, каб не абразіць нацыянальныя пацукі немцаў, аўстрыйцаў, чэхаў, румынаў, нашых прыбалтаў і нават братаў-украінцаў. Казалі аб катах, якія тапталі беларускую зямлю, як аб людзях без асобы і грамадзянства. І да чаго гэта прывяло? Яны пераглядваюць вынікі... Вар'яты, — сказаў Прэзідэнт. — Можна перавярнуць усё магілы нашых салдат, якія загінулі ў барацьбе з нацызмам, разбурыць усё помнікі, перапісаць усё падручнікі. Можна бясконца выціраць ногі аб расшнурны Нюрнберскага трыбунала, але вынікі вялікай вайны не змяніць. Наша Перамога — гэта іх прыніжэнне, і яны з гэтым павінны пагадзіцца. Ганебная старонка жыцця заходнеўрапейскіх «чырылі-затары», якую яны імкнуцца сцерці з памяці. Не толькі сваёй, але і сваіх народаў».

Кіраўнік дзяржавы паабяцаў, што на кожны зламаны мемарыял беларускі бок будзе адказваць новымі фактамі іх злачынстваў. Новымі імёнамі забойцаў нашых жанчын,

і арганізацый, прадстаўнікі палітычных партый і ўсе, хто кожны дзень на сваім працоўным месцы захоўвае і прымнажае дасягненні беларускай дзяржавы, расам сустрэлі галоўнае дзяржаўнае свята. Ключавы момант урачыстага сходу, прысвечанага Дню Незалежнасці, — выступленне Прэзідэнта Беларусі Аляксандра ЛУКАШЭВІЧА.

«Мы не маем ілюзій, што міжнародны суд прызнае генацыд мірных беларускіх жыхароў ці асудзіць злачынцаў, якія дажылі да старасці. Гэта нібыта незалежны орган заадаптаваў ангажаваны і залежны, — прызнаў ён. — Але неацэнаюцца давадзеныя слухаць і чуць страшныя падрабязнасці злачынстваў сваіх продкаў. Зноў і зноў».

Вялікую Айчынную вайну Аляксандр Лукашэнка назваў апафеозам тысячагадовай гісторыі войн і бітваў Заходняй і Усходняй цывілізацый. «Мы ў гэтай гісторыі ўжо паставілі кропку адзін раз. Трэба будзе — паставім і другі, — заявіў ён. — Хоць яны і без нас справадзілі. Адмова ад традыцыйных каштоўнасцяў, мода на чайлдфры зрабілі сваю справу. Паглядзіце, хто стаіць у авангардзе антыбеларускай, антырускай кампаніі. Бяздзетныя палітыкі. Іх род за канчываецца. Ім нават ген нянавісці няма каму перадаць. Заслона. А з народамі заходніх краін, з тымі, хто жыве дзеля будучыні сваіх дзяцей і ўнукаў, мы заўсёды знойдзем агульную мову і дамовімся. Нішто і ніхто не прымусяць Беларусь звярнуць з гэтага шляху — шляху да міру і стваральнай працы».

«Нацыі нараджаюцца ў пакутах»

Прэзідэнт звярнуў увагу, што ў наступным годзе мы адзначым 80-годдзе найвялікшай Перамогі. Па яго словах, для беларусаў гэта яшчэ і гадавіна новай вяхі нацыянальнага будаўніцтва. Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў 1945 годзе БССР падпісала Статут Арганізацыі Аб'яднаных Нацый. Мы сталі ў адзін шэраг з дзяржавамі-заснавальніцамі як краіна, якая прыняла на сябе асноўны ўдар, якая панесла найцяжэйшыя страты і аказала беспрэцэдэнтнае ўсенароднае супраціўленне агрэсару. «Горка і балюча ўсведамляць, што міжнародная легітымнасць каштавала нам страшных чалавечых ахвяр. Але тады так было. Такі закон жыцця. Як чалавек прыходзіць у свет праз боль, так і нацыя нараджаецца ў пакутах. Узрастаюць і мацнеюць у барацьбе за жыццё, за свабоду, за сваю гістарычную памяць. Мы гэты закон засвоілі, таму рабілі і робім усё, каб не звярнуць і дарогі, пракладзенай папярэднімі пакаленнямі», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Беларускі лідар падкрэсліў, што больш чым 30 гадоў наша краіна ідзе па гэтай дарозе, пераступаючы праз санкцыі, палітычныя інтрыгі, шантаж, інфармацыйныя правакацыі. «Будзем Беларусь насупені самым змрочным прагнозам і прадказанням. Нам прадралі крах дзяржаўнасці ў 1990-я. Наш суверэнітэт ставілі на кон у 2020-м. І тады, і цяпер мы прайшлі па

самым краі. Але хапіла мудрасці, сіл, характару захаваць народны здобыток, свае традыцыі, каштоўнасці, гістарычную памяць. Таму жывём у міры. І ў нас вялізныя планы на жыццё», — сказаў ён.

Нашымі мэтамі Прэзідэнт назваў найвышэйшыя тэхналогіі, працу для людзей, экспарт, інвестыцыі. Па яго словах, гэта асновы нацыянальнага беспяспекі любой дзяржавы. «Наш прырыштэт — людзі. Мы працягнем рабіць усё, каб у кожным кутку краіны паляпшаліся ўмовы для стварэння сям'і і нараджэння дзяцей, для працы і адпачынку, для дасягнення жадаемых вышын у навуцы, творчасці, культуры і спорце. Паспех па ўсіх кірунках — у нашых руках. Тэхналогіі, перадавыя вытворчасці, асааенне космасу — усё будзе, калі сканцэнтруемся на сваіх мэтах і магчымасцях, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Казайце і паўтарайце: наша золата — гэта людзі. Таленаваліты, працавіттыя. Гэта не кампліменты — гэта ацэнка сённяшніх дасягненняў. Нашых з вамі».

Кіраўнік дзяржавы прывёў канкрэтныя прыклады. Заходняя так званая партнёры зрабілі усё, каб нашы прадпрыемствы разваліліся. А яны працуюць. Людзі працуюць у сваёй краіне, атрымліваюць заробную плату. Перакрылі лагістычныя шляхі на захад — пракалі новыя, на ўсход, на поўнач. Адмовіліся ад нашых тавараў — іх з давальным перадавым купляюць жыхары іншых краін. На парадок выраслі рэальныя даходы грамадзян. Незнавальна мяняюцца гарады і вёскі Беларусі. Мы пабудавалі і адрамантавалі тысячы кіламетраў дарог і не спыняемся. Будуюцца новыя станцыі і запускаяцца новыя лініі метро. Беларускія паспелі ў машынабудаванні, сельскай гаспадарцы, космасе, біятэхналогіях, ваеннай прамысловасці, вытворчасці лазернай тэхнікі, мікраэлектронікі прызнаныя ва ўсім свеце. Асабліва ў Расіі ў гэты няпросты час. Разам з братамі-расіянамі пабудавалі ўласную АЭС. Разам з кітайскімі сябрамі з нуля стварылі легкавое аўтамабілебудаўніцтва, ракетабудаўніцтва. У медыцыне дасягнулі ўзроўню, пра які яшчэ нейкія 20 гадоў таму і не марылі. Беларускія навукоўцы працуюць і ў Арктыцы, і ў Антарктыцы.

«Мы здолелі стварыць эканоміку з такім запасам трываласці, што намі складана маніпуляваць. Сёння ўжо ніхто не скажа, маўляў, мы перастанем вам пастаўляць прадукты харчавання, і вы памраце з голаду. Памятаеце, гэта ж зусім нядаўна было. Мы самі сябе кормім і рэалізуем прадукты харчавання на рынку больш за 100 краін свету, атрымліваючы ад гэтага да васьмі мільярдў долараў прыбытку штогод», — заявіў

ЗБОЧЫЦЬ З ГЭТАГА ШЛЯХУ — І СТВАРАЛЬНАЙ ПРАЦЫ»

пра што гаварыў Прэзідэнт на ўрачыстым сходзе

Аляксандр Лукашэнка. Ён падкрэсліў, што сёння дарэмна нам пагражаць забаронай на продаж машын, аграгатаў і іх абслугоўванне. Многае робім самі: ад камбайнаў і ноўтбукаў да легкавых аўтамабіляў і электробусаў.

«Наш знешнепалітычны вектар — гэта паслядоўны цывілізацыйны выбар»

«Ну, а калі нейкіх магчымасцяў пакуль няма, дык і на захадзе свет клінам не сышоўся. Ёсць сябры ў іншых частках свету! Вось паглядзіце, я ніколі не памыляўся ў сваіх прагнозах. Пройдзе яшчэ пяць гадоў — і мы з расіянамі будзем рабіць усё, што трэба для жыцця і працівання нашых народаў, — паабяцаў Прэзідэнт. — Там фарміруецца сёння стваральны парадокс дня — эканамічны, міжнародны, светапоглядны. Там і ў прамым, і ў пераносным сэнсе ўстае сонца. Наш знешнепалітычны вектар — гэта не паварот і не разварот, як любяць разважаць эксперты і некаторыя палітыкі. Гэта паслядоўны цывілізацыйны выбар, які рабілі нашы продкі і які робім мы. Беларусь стабільна займае актыўную і канструктыўную пазіцыю ў інтэграцыйных утварэннях на постсавецкай прасторы — ЕАЭС, СНД АДКБ. Мы паслядоўна працуем у гэтых структурах і пашырваем узамеадзеянне». Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу, што ўступленне Беларусі ў ШАС — пытанне некалькіх дзён. Усе ўнутрыдзяржаўныя працэдурныя завяршаны. Беларусь падала афіцыйную заяўку на далучэнне да фармату БРІКС у якасці ўдзельніка. Развіваецца супрацоўніцтва ў розных сферах з краінамі Афрыкі, Азіі, Лацінскай Амерыкі.

«Пра тое, што мы па-ранейшаму гатовы пачаць канструктыўны дыялог з нашымі суседзямі на Захадзе, я ўжо сказаў. Умовы простыя: павага да суверэнітэту Беларусі, нацыянальных традыцый, нашай гістарычнай памяці, выбару беларускага народа. Ужо даўно чам зразумець: палітыка санкцыйнага прымуся робіць нас толькі мацнейшымі. А ў свеце ёсць вялікая колькасць краін, якія гатовы з намі не толькі працаваць, але і развіваць партнёрскае, дружэлюбнае, саюзніцкае і ўзаемавыгаднае адносіны. У іх аснове — давер да Беларусі як да партнёра, павага нашай паслядоўнай пазіцыі, прызнанне якасці ўсяго, што мы робім», — канстатаваў Прэзідэнт.

«Дарэгі беларусы! Гэта ваша перамога. Я бязмежна ўдзячны вам за ўпартасць, згуртаванасць і працавітасць. За выбар, які вы робіце, працуючы на карысць роднай краіны, захоўваючы традыцыі і абараняючы наш суверэнітэт», — звярнуўся кіраўнік дзяржавы да беларускага народа. Ён павіншаваў усіх з Днём Незалежнасці. Днём, які, па словах Аляксандра Лукашэнка, звязвае эпохі і людзей, дае арыенціры, дапамагае вытрымаць націск новых геапалітычных бур. «Шчасця вам, дабрабыту, моцнага здароўя! Міру і згоды нашаму агульнаму дому — роднай Беларусі! Нам няма куды дзтвацца, таму што гэты час, самы цяжкі час, выбраў нас!» — сказаў ён.

Паколькі ў гэты вечар у Палаты Незалежнасці сабраўся зрэз беларускага народа, Аляксандр Лукашэнка за рамкамі пратакольнага звароту да народа пракаментаваным пытаннем, якія моцна хвалююць насельніцтва, але яшчэ мацней нагнятаюцца ў інфармацыйнай прасторы.

«Ніякіх сутыкненняў на граніцы з Украінай мы не дапусцім»

Першае — сітуацыя на беларуска-ўкраінскай граніцы, якая актыўна абмяркоўваецца ў сацыяльных сетках і СМІ. Кіраўнік дзяржавы расказаў, што там адбываецца на самай справе, з першых вуснаў. «Калі казаць прама, нічога асаблівага. Вельмі актыўна развіваецца нашы суседзі ў апошнія некалькіх дзён. І нашы ваенныя, асабліва пагранічнікі, адразу гэта заўважылі. Мы ў прынцыпе гэтага чакалі, — сказаў ён. — Магчыма, збіранне ўкраінскай воіскаў на граніцы звязана з прыездам у Беларусь вялікага кантынгенту ваеннаслужачых з дружэлюбных краін, у тым ліку з Расіі, для ўдзелу ва ўрачыстых мерапрыемствах з нагоды 80-годдзя вызвалення Беларусі».

«Мы ні ў якім разе не павінны дапусціць ніякай эскалацыі і ніякага абвастрання. Я хачу, каб украінскае кіраўніцтва гэта пачула», — заявіў Прэзідэнт. Па яго словах, канцэнтрацыя ўзброеных сіл, нават малазначная, вельмі небяспечная падчас баявых дзеянняў. «Мы прааналізавалі сітуацыю і цудоўна разумеем, што ніякага абвастрання нам не трэба, мы заўсёды ад гэтых выпадкаў Украінай мы не дапусцім. Іх не будзе, бо яны не патрэбны нам, і яны яшчэ больш не патрэбны Украіне ў сувязі з тымі падзеямі, якія разгортваюцца на полі бою. Там усё горш і горш для Украіны. Што, яшчэ на паўтары тысячы кіламетраў фронт адрыць?» — Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што кожны дзень аналізуюць сітуацыю, прышоў да высновы: «Хацелася б уцягнуць Беларусь у вайну? Не атрымаецца. Ні ў якія баявыя дзеянні мы ўцягваемся не збіраемся. Бо ведаем, да чаго гэта прывядзе», — заявіў ён. Але, па словах Прэзідэнта, НАТА патрэбна нагода, каб адцягнуць увагу ад катастрофічнай сітуацыі на фронце. Па яго словах, пастаянна з боку Захаду ў адказ на прапановы аб міры ідзе эскалацыя. «Сёння вялізныя грошы ўкінуты ва Украіну. Я абсалютна перакананы, што амерыканцы і Захад не збіраюцца сыходзіць з Украіны. Гэта выдатны плацдарм, цудоўныя землі — яны ўжо прададзены, хто адтуль сыдзе? Але ваяваць ужо няма каму. Таму патрэбна эскалацыя, каб увесці туды натаўскія падраздзяленні, натаўскія войскі. Наёмнікі не спраўляюцца з расіянамі. Вось вы іншы фактар, што гэтыя беспілотныя перакідаюць ужо цэнтрамі, не кілаграмамі, самую сучасную ўзрўмічатку на тэрыторыю Беларусі. Мы ведаем гэтыя шляхі, у асноўным гэта Расійская Федэрацыя для здзяйснення тэрарыстычных актаў. Я хачу прама заявіць: мы будзем абараняцца ад гэтых беспілотнікаў, куды б яны ні былі прызначаны», — сказаў Прэзідэнт. Пакуль, па яго словах, удаецца стрымліваць гэты націск. «Але я б папрасіў украінцаў не гуляць з агнём. Гэта вельмі небяспечна», — папярэдзіў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы заўважыў, што ў гэтых рухах на беларуска-

ўкраінскай граніцы здзейнічаны так званыя рускі добраахвотніцкі корпус і беларускі добраахвотніцкі корпус. «Не, не «каліноўцы». Аказваецца, ёсць яшчэ «беларускі добраахвотніцкі корпус». Праўда, там менш за 100 чалавек, але «корпус». І, што дзіўна, як кажуць украінцы, яны ваююць лепей, чым самі украінцы. Натуральна, супраць расіянаў, — адзначыў ён. — Таксама хачеў бы папярэдзіць, каб за межамі нашай краіны надта не напружваліся, гэта вельмі небяспечна».

Прэзідэнт падкрэсліў, што беларускія пагранічнікі пераведзены на ўзмоцнены рэжым аховы дзяржаўнай граніцы. Разгорнуты сілы спецыяльных аперацый, разведвальныя сілы, ваенныя перакрылі напрамкі верагоднага руху праіўніка. У высокай баявой гатоўнасці знаходзяцца войскі ваенна-паветраных сіл і супрацьпаветранай абароны, як беларускія, так і расійскія. На пазіцыі выведзены ракетныя сістэмы «Іскандэр» і «Паланэз». «Ніякіх чырвоных ліній», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Асобна Прэзідэнт папярэдзіў беларускі народ: «Не трэба хваліцца. Памятаеце, некалькі гадоў таму я сказаў, што кожны на сваім працоўным месцы павінен рабіць сваю справу. Усё, аб чым я кажу, гэта мая турбота і людзей у пагонах. Я сам справімся. Я вам гарантую, што ніякіх сутыкненняў на граніцы з Украінай мы не дапусцім. Іх не будзе, бо яны не патрэбны нам, і яны яшчэ больш не патрэбны Украіне ў сувязі з тымі падзеямі, якія разгортваюцца на полі бою. Там усё горш і горш для Украіны. Што, яшчэ на паўтары тысячы кіламетраў фронт адрыць?» — Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што кожны дзень аналізуюць сітуацыю, прышоў да высновы: «Хацелася б уцягнуць Беларусь у вайну? Не атрымаецца. Ні ў якія баявыя дзеянні мы ўцягваемся не збіраемся. Бо ведаем, да чаго гэта прывядзе», — заявіў ён. Але, па словах Прэзідэнта, НАТА патрэбна нагода, каб адцягнуць увагу ад катастрофічнай сітуацыі на фронце. Па яго словах, пастаянна з боку Захаду ў адказ на прапановы аб міры ідзе эскалацыя. «Сёння вялізныя грошы ўкінуты ва Украіну. Я абсалютна перакананы, што амерыканцы і Захад не збіраюцца сыходзіць з Украіны. Гэта выдатны плацдарм, цудоўныя землі — яны ўжо прададзены, хто адтуль сыдзе? Але ваяваць ужо няма каму. Таму патрэбна эскалацыя, каб увесці туды натаўскія падраздзяленні, натаўскія войскі. Наёмнікі не спраўляюцца з расіянамі. Вось вы іншы фактар, што гэтыя беспілотныя перакідаюць ужо цэнтрамі, не кілаграмамі, самую сучасную ўзрўмічатку на тэрыторыю Беларусі. Мы ведаем гэтыя шляхі, у асноўным гэта Расійская Федэрацыя для здзяйснення тэрарыстычных актаў. Я хачу прама заявіць: мы будзем абараняцца ад гэтых беспілотнікаў, куды б яны ні былі прызначаны», — сказаў Прэзідэнт. Пакуль, па яго словах, удаецца стрымліваць гэты націск. «Але я б папрасіў украінцаў не гуляць з агнём. Гэта вельмі небяспечна», — папярэдзіў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы заўважыў, што ў гэтых рухах на беларуска-

Калі мы вось так будзем рэагаваць разам з нашымі саюзнікамі-расіянамі на падобныя рэчы, паверце, мы захаваем мір і спакой на нашай беларускай зямлі. Тут няма ніякага нагнятання сітуацыі, яна і так абвострана да мяжы», — сказаў Прэзідэнт.

«Выкарыстоўваць міграцыйныя патокі супраць нас не атрымаецца»

Другое пытанне — міграцыя. Кіраўнік дзяржавы растлумачыў, што звярнуў на гэта ўвагу па той прычыне, што сёння міграцыя выкарыстоўваецца для таго, каб прыціснуць нас на Захадзе. Асабліва, па яго словах, для гэтага ствараюцца нашы найбліжэйшыя суседзі, «сябры» — кіраўніцтва Польшчы. «Яны дадумаліся да таго (мы атрымалі гэту інфармацыю), што Прэзідэнт Дуда паехаў да Сі Цзіньпіна скардзіцца на Лукашэнка: «Выкарыстаўце свой уплыў на Лукашэнка, на Пуціна, каб яны спынілі гэту міграцыю», — адзначыў Прэзідэнт. Аляксандр Лукашэнка яшчэ раз нагадаў, што людзі бягуць з тых краін, якія амерыканцы разрабавалі, найперш з Афганістана. Не сакрэт, што яны плацяць польскім пагранічнікам за пераход граніцы. Яны не ідуць у Польшчу ці Прыбалтыку, яны ідуць у Германію, куды іх некалі паклікалі. «Вы іх паклікалі — яны да вас ідуць. Мы да ўвядзення санкцый вельмі сур'ёзна з Захадам супрацоўнічалі, аж да таго, што заключылі дагавор аб рэадмісіі. Потым яны ад гэтага адмовіліся, — нагадаў Аляксандр Лукашэнка. — Мы лавіць іх не будзем. Наша справа — гарантаваць бяспеку народа».

Прэзідэнт нагадаў пра эпапею на беларуска-польскай граніцы, калі польскія пагранічнікі з імгой палівалі сотні бежанцаў вадою, білі. А сёння іх проста забіваюць і перакідаюць на нашу тэрыторыю. «Дзе еўрапейская дэмакратыя? Дзе амерыканцы, якія хвалююцца за правы чалавека? Чаму забіваюць людзей, чаму забіваюць жанчын і дзяцей? Яны ж ідуць да вас, вы разбурылі іх дамы, вы іх туды паклікалі, яны ідуць. Навошта вы іх забіваеце?» — задаў рытарычныя пытанні Аляксандр Лукашэнка.

«Галоўнае ў тым, што я не маю намеру аддаваць загад пагранічнікам, ваенным і іншым цывільным асобам, каб яны абаранялі Еўрапейскі саюз на граніцы Беларусі і Польшчы. Вы накінулі пятыю на нашу шую і яшчэ прымушаеце нас, каб мы абаранялі вас ад гэтых няшчасных», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

У такой сітуацыі будаўніцтва агароджы на граніцы не дапаможа Польшчы стрымаць паток мігрантаў, лічыць Аляксандр Лукашэнка. Пры жаданні мігранты пераадоляюць гэту агароджу, а на другім баку ў іх стралюць. Кіраўнік дзяржавы папярэдзіў, што маніпуляваць міграцыйнай тэматыкай для націску на Беларусь бесперспектыўна: «Выкарыстоўваць міграцыйныя патокі супраць нас не атрымаецца. Мы, нашы журналісты павінны яшчэ шырэй паказваць праўду аб міграцыйных патоках».

«Гэта была просьба Прэзідэнта Расіі»

Трэцяе пытанне — абмен ваенна-палоннымі паміж Расіяй і Украінай. Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што ў сацыяльных сетках нават не звярнуў на яго ўвагу, сарыентавалі памочнікі. «Я б гэтае пытанне і не ўзімаў, звычайная праца. Яна вызначана Прэзідэнтам Расіі, ён мне кажаў. Ідзе складана, цяжка, усялякае бывае. Людзі трапляюць і там у палон, і тут. У расіянаў на парадкаў больш палонных. Ва Украіны значна менш. Я гэта таксама ведаю — ужо з вуснаў Украіны, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Але калі б нашы збеглыя (вось звярніце ўвагу) не заўважылі, што «знік» чалавек, Швеці, які спрабаваў падарваць расійскія разведвальныя самалёты ў Маучулішчах, памятаеце. На працягу двух дзён, правёўшы аперацыю, мы «нейтралізавалі» яго і яго саўдзельнікаў. «Знік». Натуральна, яны яго знайшлі ва Украіне: «Ах, абмянялі! Як так абмянялі?» Дык вы радуйцеся, што ваш чалавек сёння ва Украіне. Я не ведаю, вольны, не вольны... Напэўна, вольны. Бацькі яго сустрэлі, дыверсанта. Усё было проста. Гэта была просьба Прэзідэнта Расіі: калі ёсць магчымасць, дапамагчы вызваліць вядомага святара Іанафана. Украінцы да нас з гэтай просьбай звярнуліся. Я Пуціну кажу: «Што будзем рабіць? Ваша рашэнне!» Таму мы гэтага чалавека аддалі ва Украіну, яны нам аддалі сваячэчніка», — раскрываў падрабязнасці Прэзідэнт. У сваю чаргу ўкраінскаму боку была агуцана прапанова явнуць цярпабараненых расіянаў, што і было зроблена. «Яны яшчэ траіх перадалі. Мы прынялі іх у раёне Брэста, перадалі расіянам у раёне Гомеля», — расказаў Прэзідэнт. — Адзін з вядомых людзей, ваенных ва Украіне, сам прапанаваў гэтых людзей і папрасіў: «Вазьміце іх, таму што яны памруць». Такім чынам, удалося выратаваць жыцці траіх чалавек, што, безумоўна, важна».

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што закрануў гэтае пытанне, каб спыніць абурэнне людзей на кшталт «уцёк дыверсанта». Па яго словах, нічога надзвычайнага тут няма. Гэта была просьба Прэзідэнта Расіі, якую беларускі бок выканаў, тым больш што размова ішла пра жыцці людзей».

«Мы павінны дзейнічаць па-людску»

«Вы падтрымліваеце падобныя дзеянні. Я ў гэтым ніколі не сумняваўся. Мы ўсё ж такі людзі і мы павінны дзейнічаць па-людску», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Не здзіўляйцеся, калі праз некалькі дзён на волю выйдучь вельмі цяжкахворыя, як яны пішучь, якія не паспелі збегчы і знаходзяцца ў месцах не такіх аддаленых і якія ламалі і грамілі краіну ў 2020 годзе. Гэта сапраўды цяжкахворыя людзі, у асноўным з ракавымі захворваннямі. Мы па-чалавечы ставімся. Чалавек, які трапіў у бяду, я лічу, не мае грамадзянства. І мы павінны ім дапамагчы. Таму што мы такія людзі, славіяне. Мы не хочам войнаў. Мы не хочам канфліктаў. Але, калі нас зачэпаць, мы будзем вымушаны адказваць. Куды нам дзтвацца?»

Валерыя СЦЯЦКО.

«Мы жывём у міры, і ў нас вялізныя планы на гэта жыццё»

Гэтыя словы з выступлення Прэзідэнта на ўрачыстым сходзе ў Палацы Рэспублікі выдатна адлюстроўваюць насычаны рабочы графік кіраўніка дзяржавы ў святочныя дні

Так, літаральна адразу пасля парада Аляксандр ЛУКАШЭНКА накіраваўся ў Астану. З 4 ліпеня ў сталіцы Казахстана праходзіць саміт Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва, на якім асноўным пытаннем для Беларусі з'яўляецца завяршэнне працэдур прыняцця краіны ў члены ШАС. Плануецца, што Аляксандр Лукашэнка ў сваім выступленні на саміце закране найбольш значныя кірункі ў рабоце арганізацыі і ўкладу, які Беларусь гатова ўнесці ў вырашэнне агульных задач. У сваім інтэрв'ю міжнароднаму інфармацыйнаму агенцтву «Казінфарм» напярэдадні саміту Прэзідэнт падкрэсліў: «ШАС для Беларусі не проста міжнародная арганізацыя. Гэта стратэгічная перспектыва. Перш за ўсё ў гандлёва-эканамічным і інвестыцыйным узамедазьянні, развіцці транспартна-лагістычнай, інфармацыйна-камунікацыйнай і іншай інфраструктуры». Паводле яго слоў, у новай якасці краіна будзе імкнуцца максімальна ўяўваць свае ініцыятывы з ужо існуючымі напрацоўкамі. Некаторыя з такіх ініцыятыў прэзентуюць на пасяджэнні ШАС, якое пройдзе ў казахстанскай сталіцы.

Пра эканамічныя перспектывы і неабходнасць умацоўваць свае пазіцыі на расійскім рынку кіраўнік дзяржавы гаварыў 2 ліпеня на сустрэчы з кіраўніком Адміністрацыі Прэзідэнта Дзмітрыем Крутым і новым Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Беларусі ў Расіі Аляксандрам Рагожнікам. Ён звярнуў увагу, што сітуацыя на расійскім рынку няпростая, нягледзячы на санкцыі, нішы, якія вызваліліся пасля сыходу замежных кампаній, запаўняюцца іншымі, у свеце дастаткова тавару па гэтых кірунках. «Ад гэтага нікуды не падзецца. Гэта было і будзе заўсёды на вялізным расійскім рынку. Але нам нельга губляць на расійскім рынку і свае пазіцыі. І тут пытанне нумар адзін для вас. Трэба ствараць там і мультыбрендзавыя цэнтры, і гандлёвыя дамы, і сэрвісныя цэнтры для таго, каб абслугоўваць нашу тэхніку перш за ўсё, якую мы туды прадаём», — паставіў задачу Прэзідэнт. Яшчэ адна задача новаму паслу — працаваць па перспектывных кірунках: авіябудаванне, энергетыка, космас, атамная электрастанцыя.

У той жа дзень Аляксандр Лукашэнка прымаў у Палацы Незалежнасці расійскага высокага гося — старшыню Дзяржаўнай Думы Федэральнага сходу Расійскай Федэрацыі Вячаслава Валодзіна, які прыехаў у Мінск па даручэнні Прэзідэнта Расіі Уладзіміра Пуціна для ўдзелу ў святочным мерапрыемстве. Гаварылі не толькі пра святочную нагоду, агульныя героль і захаванне гістарычнай памяці, але і пра выклікі і пагрозы, з якімі сёння сутыкаецца Саюзная дзяржава. «Вы ў тэме і бачыце, што адбываецца вакол Беларусі. Нас цягнуць у разборкі нейкія ім проста не церпіцца. Каб расцягнуць нас па гэтай мяжы і зрабіць немагчымым наша супраціўленне і давесці эскаляцыю да такой ступені, што ўвесь свет здрыганецца. Вельмі сур'ёзная сітуацыя, і тут нам расслабляцца ні ў якім разе нельга», — сказаў Прэзідэнт.

«Час выбраў нас», — гэтыя словы, якія ў нашай краіне становяцца ўжо дэвізам, прагучалі з вуснаў кіраўніка дзяржавы на цырымоніі ўручэння дзяржаўных узнагарод, яна таксама праходзіла напярэдадні Дня Незалежнасці. «Я перакананы: у тых ліпенскія дні 44-га ў самых светлых сваіх марах людзі ўжо бачылі Беларусь менавіта такой, якой мы бачым яе цяпер. Незалежнай, прыгожай, а галоўнае — мірнай», — звярнуўся ён да прысутных, чья заслуга таксама ў гэтым ёсць. «У гэты святочны дзень я хачу сказаць, што вы — годныя праддэжурныя справы тых, хто 80 гадоў таму абараніў свабоду і незалежнасць, а затым пераадолеў разруху, выконваў план пяцігодкі за 4 гады, сказаў Аляксандр Лукашэнка. Пасля набыцця суверэнітэту мы разам пабудавалі сапраўды народную дзяржаву. І цяпер, як бы ні было цяжка, наша чарга пісаць новую старонку беларускай гісторыі — яркія, шчаслівыя і абавязкова мірныя».

Відовішчае дзейства, якое разгарнулася на адным з цэнтральных праспектаў сталіцы, нікога не пакінула абыякавым. Ваенны парад прадэманстраваў сілу і магутнасць беларускай арміі, яе баявы дух і братэрскае плячо, на якое можна абаперціся, — ва ўрачыстым маршы бралі ўдзел таксама ваеннаслужачыя з Азербайджана, Казахстана, Кітая, Кыргызстана, Расіі, Таджыкістана і Узбекістана.

«Іскандэр-М» — на зямлі, «Рускія віцязі» — у небе

Урачыстае праходжанне войск пачалося з вынасу Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь ваеннаслужачымі роты ганаровай варты. Затым адбыўся рытуал прыняцця парада, аб'езд войск міністрам абароны і нарэшце сам парад.

Традыцыйна адкрылі ўрачысты марш юныя барабаншчыкі — сувораўцы. Яны, як і іншыя юныя ўдзельнікі парада — кадэты і ліцэісты — увасабляюць пераемнасць пакаленняў у справе абароны Айчыны. У пешых разліках, упэўнена чаканячы крок, перад трыбунамі прайшлі курсанты, гвардзейцы, дэсантнікі, прадстаўнікі Дзяржаўнага пагранічнага камітэта, Міністэрства ўнутраных спраў, Следчага камітэта, Міністэрства па надзвычайных сітуацыях — усго 36 парадных каробак, дзеячы з якіх прадстаўлены ваеннаслужачымі з іншых дзяржаў. Маршыравалі і нашы жанчыны, якія выбралі для сябе шлях служэння Радзіме. Аб тым, што важкі ўнёсак у вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў зрабілі і партызаны, нагадаў пешы разлік курсантаў у адзенні таго часу. Усе яны (а гэта звыш пяці тысяч ваеннаслужачых) сваёй добрасумленнай працай, высокімі паказчыкамі баявой падрыхтоўкі і паспяховым выкананнем вучэбна-баявых задач заслужылі права ўдзельнічаць у ваенным парадзе.

Магутнасць пешых разлікаў дапоўнілі 29 парадных разлікаў механізаванай калоны. На праспект выехала звыш 300 адзінак гусенічнай і колавай ваеннай тэхнікі. Сімвалічна, што першымі ў калоне прайшлі рыарэтэты — сем легендарных танкаў

МАШТАБНА, Галоўнай урачыстасцю

Па традыцыі завяршылася ваенная частка парада пляч-канцэртам зводнай роты ганаровай варты. Новыя элементы, падрыхтаваныя элітнымі падраздзяленнямі сілавых ведамстваў краіны, нікога не пакінулі абыякавымі. Як і тэатралізаванае дзейства пад назвай «80 пераможных гадоў», якое расказала прысутным аб дасягненнях пасляваеннай і сучаснай Беларусі.

прымеркаваны да гістарычных фактаў: роўна 80 гадоў таму быў вызвалены Мінск і завершаны першы этап аперацыі «Баграціён», большая частка тэрыторыі Беларусі была вызвалена, — нагадаў ён. — Завяршылася гэтая найважнейшая стратэгічная аперацыя з вызваленнем Польшчы, краін Балты, прадэманстраваўшы моц Чырвонай Арміі, патрыятызм саўцекага народа. Мы цнім,

Высокі баявы патэнцыял, і ў той жа час вышэйшы лёттаж, прадэманстравалі літчыкі. У небе над сталіцай праляцела каля пяці дзясяткаў сучасных баявых машын ваеннай авіяцыі Саюзнай дзяржавы. У складзе 12 парадных разлікаў паветранага эшалону — верталёты Мі-8МТВ5, верталёты Мі-8 і Мі-35, рэактыўныя вучэбна-баявыя самалёты Як-130, самалёты-штурмавікі Су-25, самалёты-знішчальнікі Су-30СМ, баявыя верталёты Мі-28, верталёты Ка-52 «Алігатар», ваенна-транспартны самалёт Іл-76 і іншая тэхніка. Дарчы, сваё майстэрства прадэманстравалі авіяцыйныя групы вышэйшага палетажу Расіі «Рускія віцязі» і «Стрыжы».

Дэманстрацыя абарончага патэнцыялу і мірных ініцыятыў

Пасля ваеннага парада і тэатралізаванага мерапрыемства карэспандэнты пагутарылі з гледачамі святочнай урачыстасці, якія непасрэдна з трыбун назіралі за тым, як Беларусь адзначае сваё галоўнае свята.

Дзяржаўны сакратар Савета Бяспекі Аляксандр ВАЛЬФОВІЧ назваў 80-годдзе вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў вельмі важнай гістарычнай падзеяй, якую беларускі народ вельмі шануе. «Дзень Незалежнасці

памятаем сваю гісторыю, ганарымся ёй».

Даючы ацэнку параду з геапалітычнага пункту гледжання, дзяржсакратар Савета Бяспекі падкрэсліў, што парад ні ў якой меры не накіраваны на дэманстрацыю пагрозы ў бок Захаду. «Мы нікому ніколі не пагражалі і не пагражаем, — акцэнтаваў увагу Аляксандр Вальфовіч. — Але мы прадэманстравалі тое, што ёсць на ўзброеным Узброеным Сіл Беларусі і на ўзброеным нашага стратэгічнага партнёра — Расійскай Федэрацыі. І гэта не ўсё, што мы маглі б паказаць. Сучасныя ўзору тэхнікі, сродкаў узбраення значна больш. Парад дэманструе гатоўнасць абараніць наш народ і нацыянальныя інтарэсы, гатоўнасць забяспечыць мір і бяспеку на тэрыторыі нашай краіны і заходніх граніц Саюзнай дзяржавы. Ён накіраваны на дэманстрацыю мірных ініцыятыў і добразычлівых адносін нашай краіны да ўсіх — суседзям у першую чаргу і ўсіх краін, якія хочуць жыць у міры і супрацоўнічаць з намі».

Па словах прэм'ер-міністра РАМАНА ГАЛУЎЧАН-КІ, прысутнасць на парадзе айчынай ваеннай тэхнікі значна ўзрастае ў параўнанні

ПРЫГОЖА І ШМАТНАЦЬЯНАЛЬНА

Дня Незалежнасці стаў Ваенны парад у Мінску

прадстаўлены ваеннаслужачымі воінскай часці 3214 — легендарнага падраздзялення спецназа ўнутраных войск, супрацоўнікамі нашага АМАПа. У адным парадным разліку з кадэцкімі і нашы ліцэйцы, якія з'яўляюцца гонарам вядомства. Яны трэніраваліся паўгода, не дасыпалі, але з годнасцю справіліся з пастаўленымі задачамі».

Па словах намесніка кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта **Уладзіміра ПЯРЦОВА**, 3 ліпеня, дзень вызвалення Мінска ад нямецка-фашысцкіх захоп-

празывалі на тэрыторыі Саветаў Саюза. Большая частка насельніцтва павіна была быць знішчана, аб чым сведчаць і новыя факты ў межах расследавання крымінальнай справы аб генацыдзе беларускага народа, якую расследуе Генеральная пракуратура. Мы набылі свабоду, магчымасць будаваць наноў, паколькі краіна была разбурана. Краіна адродзілася. І кожны год мы адзначаем Дзень Незалежнасці менавіта ў гэты дзень, разумеючы, што, прайшоўшы праз такія цяжкія выпрабаванні, народ ператварыўся ў нацыю, ён варты і здольны выбудаваць сапраўды незалежную, прыгожую, такую мірную, чыстую і бяспечную краіну, якая цвіце, як Беларусь».

вінна жыць у міры, а не знішчаць адзін аднаго».

Уладзімір АНДРЭІЧАЎ прыбыў на парад з Краснадара. Сустрэў ваіну ў Брэсце, у Жабінцы значныя сярод расстрэляных. «Парад спадабаўся, можна ганарыцца тэхнікай, якая стаіць на ўзбраенні вашай арміі, — сказаў ўдзельнік ваіны. — Нічога страшнейшага за ваіну няма, таму, беларусы, беражыце мір».

На парад прыйшлі цэлымі сем'ямі. **Вольга Галушчанка** разам з сынам спрабавалі знайсці ў парадных разліках свайго мужа і бацьку, які служыць у Следчым камітэце. «Для нашай сямі гэты дзень вельмі значны, як і для любога беларуса, — падзялілася **Вольга**. — Нашы бабулі, дзядулі ваявалі, бацька нясе службу, таму ганарымся краінай і любім нашу Беларусь».

Генерал-маёр у адстаўцы Расціслаў СЛАБАШЭВІЧ расказаў, што на парад прывёў ужо трэцяга ўнука, які, па яго словах, павінен ведаць гісторыю сваёй краіны, разумець, чым яна жыве цяпер. Падчас службы афіцэр асабіста браў удзел у парадах: і ў Расіі, і ў Беларусі, а таму з усёй адказнасцю заявіў, што лепшага парада, чым у Мінску, нідзе няма.

Так лічыць і сям'я **Петрашэвіч**, для якой хадзіць на парад — ужо традыцыя. «Гонар за краіну, — дзеліцца ўражаннямі пасля парада **Іна Петрашэвіч**. — Сын **Мікалай** плануе ісці па бацькавым шляху і працягнуць афіцэрску дынастыю. А дзе, як не на парадзе, паказваю падраستاючаму пакаленню магучасць нашай арміі».

Сапраўды, атрымалася відэвізійнае дзейства. І няхай танкі на праспекце і столькі авіяцыі ў небе будучы толькі падчас такіх мерапрыемстваў, каб выключна падрамантэраваць магучасць Узброеных Сіл, абарончы патэнцыял нашай любімай краіны, захоўванне традыцый і памяці аб тых, хто 80 гадоў таму здабыў нашай краіне незалежнасць.

Вераніка КАНЮТА.

Фота

Віктара ІВАНЧЫКАВА.

з папярэднімі гадамі. «Былі прадстаўлены тэхніка і ўзоры ўзбраення беларускага Дзяржаўнаваенпрама, — канкрэтызаваў ён. — Многія ўзоры тэхнікі, якія знаходзяцца на ўзбраенні беларускай арміі і ішлі ў складзе калонаў Узброеных Сіл, таксама былі дапрацаваны, удасканалены айтчынымі спецыялістамі. Масавыя былі прадстаўлены падчас парада беспілотнікі, хача раней іх былі адзіны. Гэта адпавядае ўсім сучасным падыходам да вядзення баявых дзейнасці і гарантавання бяспекі. Магу з упэўненасцю сказаць, што беларускія беспілотнікі адроз-

ніваюцца, па-першае, шырокім спектрам прымянення, і, па-другое, яны ўсе грунтоўна выключна на айчынных рашэннях, што вельмі важна з пункту гледжання забеспячэння ўласнай імпартанезалежнасця».

Акрамя таго, кіраўнік урада звярнуў увагу на стварэнне парадка дня краіны, імкненне Беларусі жыць у міры і згодзе, што было паказана ў другой частцы парада, якая дэманстравала дасягненні розных галін народнай гаспадаркі. «Для нас галоўнае — будаваць мірную сучаснасць і заклад-

ваць дарогу ў будучыню», — падкрэсліў ён.

Міністр унутраных спраў Іван КУБРАКОЎ расказаў, што міліцэйскае вядомства на парадзе было прадстаўлена некалькімі падраздзяленнямі. «Упершыню ў парадзе ўдзельнічаў зводны батальён пад камандаваннем капітана **Уладзімірава**, які ў 1941 годзе абараняў **Магілёў**, — канкрэтызаваў ён. — 250 міліцыянераў увайшлі ў атрад, створаны літаральна за суткі, і трымалі вышыню. Практычна ўсе загінулі, засталася 19 байцоў. Таксама парадныя разлікі былі

нікаў, невыпадкова ў свой час быў выбраны датай для святкавання Дня Незалежнасці Беларусі. «Мы лічым, што сапраўдную незалежнасць, магчымасць развівацца беларускаму народу мы атрымалі ў той момант, калі фашысцкі вораг быў выгнаны са сталіцы, а пазней, у 28 ліпеня, — і з усёй тэрыторыі сучаснай Беларусі, — адзначыў ён. — Агульнавядома, што, па задумках тых, хто прыйшоў на нашу зямлю ў 1941 годзе, беларускага народа ўвогуле не павіна было існаваць, як і многіх іншых народаў, якія

Гомель.

«Ніколі не забудзем»

Святкаванне Дня Незалежнасці ў Брэсце пачалося з мітыngu ў Брэсцкай крэпасці. Шмат людзей сабралася на плошчы Цырыманіялаў, каб хвілінай маўчання ўшанаваць памяць абаронцаў цытадэлі і ўсіх воінаў, якія загінулі за Радзіму ў Вялікай Айчыннай вайне. На мерапры-

емства прыйшлі кіраўнікі вобласці і горада, дэпутаты, прадстаўнікі грамадскасці, дыпламаты, святары. Воіны Брэсцкага гарнізона прайшлі ўрачыстым маршам уздоўж некропаля і манумента «Мужнасць». Да Вечнага агню былі ўскладзены вянкi і кветкі.

Гомель.

Віцебск.

— Сёння наша краіна адзначае Дзень Незалежнасці. 80 гадоў таму быў вызвалены Мінск, а з вызваленнем Брэсцкай вобласці Беларусі была канчаткова ачышчана ад фашысцкай нечысціцы. — сказаў старшыня Брэсцкага абласнога Савета дэпутатаў Ігар БРЫЛЕВІЧ. — Паспех аперацыі «Баграціён», якая не мела роўных па ваенных майстэрстве і маштабах, быў абумоўлены сілай і адзінствам савецкага народа, яго нязломнай воляй і жаданнем вярнуць на сваю зямлю мір і свабоду. Гэтыя складнікі дазволілі адстаяць краіну тады і сёння з'яўляюцца ўмовамі для захавання суверэнітэту і незалежнасці Беларусі. Знаходзячыся на свяшчэннай зямлі Брэсцкай крэпасці, абяцаем, што будзем берагчы і абараняць мір на нашай зямлі, умацоўваць незалежнасць Беларусі, якая дасталася нам вельмі дарагой цаной.

Подзвіг старэйшага пакалення мы памятаем і ніколі не забудзем.

Усяго ў крэпасць у гэты дзень прыйшло некалькі тысяч чалавек. А ў Гарнізонным храме Свяціцеля Мікалая Цудатворца ў Брэсцкай крэпасці прагучала малітва за Беларусь.

У гэты ж час ад пляцоўкі каля галоўнага ўвахода ў Брэсцкую крэпасць стартаваў аўтапрабег «Шлях Незалежнасці». Акцыя арганізавана Каардынацыйным саветам палітычных партый і грамадскіх аб'яднанняў Брэсцкага гарвыканкама. Таксама па даўняй традыцыі ў Дзень Незалежнасці ў Брэсце прайшла акцыя ўскладання кветак да помніка «Вызваленне». Мерапрыемствы праходзілі на розных пляцоўках ва ўсіх раёнах абласнога цэнтра. У парку культуры і адпачынку працавала вялікая выстава ваеннай тэхнікі.

Сплаў мужнасці і любові да Радзімы

У дзень 80-й гадавіны вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у гады Вялікай Айчыннай вайны, Дзень Незалежнасці, жыхары Віцебска сабраліся на плошчы Перамогі каля мемарыяльнага комплексу ў гонар савецкіх воінаў-вызваліцеляў, партызан і падпольшчыкаў Віцебшчыны, каб ускласці кветкі да Вечнага агню.

«У гэты знамянальны дзень мы звяртаемся да нашых вытокаў, ацэньваем дасягнутае, намячам новыя рубяжы. Беларусь прайшла няпросты шлях дзяржаўнага будаўніцтва. Адметна, што менавіта на нашай Віцебскай зямлі тысячагоддзе таму нараджаўся правобраз нацыі. Наша дарога да самавызначэння была доўгай і цяжкай. Няма было ахвотных паставіць беларусаў на калені, навязаць сваю волю, пазбавіць нас зямлі, уласнага імя і нават права на жыццё. Але заўсёды на іх шляху ўставала сіла, імя якой — беларускі характар, адліты з каштоўнага сплаву мужнасці, любові да Айчыны і цвёрдай гатоўнасці ахвяраваць усім у імя свабоды», — адзначыў старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр СУБОЦІН.

У праграме ўрачыстых мерапрыемстваў — парад тэхнікі, а таксама святочнае шэсце, у якім узялі ўдзел каля сямі тысяч

прадстаўнікоў працоўных калектываў, грамадскіх арганізацый, моладзё.

3 ліпеня на плошчы Перамогі ўрачыста абавілі гарадскую і абласную дошкі гонару.

Падчас цырымоніі адкрыцця кіраўнік вобласці Аляксандр Субоцін адзначыў: асабліва сімвалічна, што менавіта на плошчы Перамогі ў такі важны для кожнага беларуса дзень адзначаюць пераможцаў спароніцтва за найлепшыя дасягненні ў розных галінах сацыяльна-эканамічнага жыцця ў 2023 годзе.

У гэты дзень жыхары і госці горада на Дзвіне аддалі даніну памяці Пятру Мірошнічу Машэраву, усклаўшы кветкі да яго помніка.

Святочныя мерапрыемствы працягнуліся да самага вечара, фінальным акордам Дня Незалежнасці ў Віцебску стала акцыя «Спяваем гімн разам» і салют.

Гомель.

Дзецям — квэсты, дарослым — узнагароды

Свята на Магілёўшчыне пачалося з мітыngu на легендарным Буйніцкім полі, куды з раіцы жыхары горада і раёна прыехалі, каб пакланіцца тым, хто зававаў для нас Перамогу. Кіраўніцтва вобласці, горада, ветэраны, дэпутаты, сенатары, прадстаўнікі працоўных калектываў, моладзі, грамадскіх аб'яднанняў усклалі вянкi і кветкі да мемарыяльнай капліцы.

— Гэтае свята — добрая магчымасць успомніць аб важнасці народнага адзінства, — павіншаваў прысутных член Савета Рэспублікі, старшыня Магілёўскага аблсавета Аляксандр ГАРОШКІН. — Права на свабоду і суверэнітэт дасталіся краіне вялікай цаной мільёнаў жыццяў і пакаленых лёсаў. Тое, што ў 1945 годзе народ адстаў сваю незалежнасць са зброяй у руках, — сур'ёзны аргумент супраць любога ўмяшання ў жыццё нашай краіны. Але сёння мала падхапіць гістарычны сцяг Перамогі — неабходна годна пранесці яго і перадаць нашым дзецям.

Магілёў, такі ж убраны і ўрачысты, як і яго жыхары, прапаноўваў шмат цікавых мерапрыемстваў. Каля музея этнаграфіі матэрыялі завалася карцінка з ваеннага мінулага пад назвай

«Апошні рубаж». Спектаклі, фільмы, выставы і сямейнае свята... Апафеозам стаў святочны канцэрт на плошчы Славы і ўрачыстае ўзнагароджанне з занясеннем імянаў у Кнігу Славы

наілепшых прадстаўнікоў вобласці. Сярод іх артыст драмы — вядучы майстар сцэны заслужанага калектыву Рэспублікі Беларусь «Магілёўскі абласны драматычны тэатр» Васіль Галец, настаўнік рускай мовы і літаратуры сярэдняй школы № 1 горада Круглае Алег Галаўкоў, дырэктар «Заслужанага калектыву Рэспублікі Беларусь «Магілёўская гарадская капэла» Сяргей Лішчэнка.

Гродна.

«Шчасце беларусаў — жыццё пад мірным небам»

У святочны дзень да мемарыяльнага комплексу «Курган Славы» пад Мінскам прыехалі беларусы з усіх куткоў нашай краіны, а таксама дэлегацыі Ленінградскай і Омскай абласцей Расійскай Федэрацыі.

«Калі прыязджаеш на Курган Славы, настрой заўсёды асаблівы, — падзяліўся старшыня Мінскага абласнога выканаўчага камітэта Аляксандр ТУРЧЫН. — Вялікая моц гэтага манумента выклікае пачуццё гонару за сваю краіну. 80 гадоў: гэта шмат ці мала? Напэўна, для чалавека гэта шмат. Для гісторыі ж гэта ўсяго толькі адно імгненне. Сённяшнія мерапрыемствы даюць нам магчымасць выразна разумець: тое, што было 80 гадоў таму на тэрыторыі Беларусі, больш ніколі не павінна паўтарыцца. Таму і павінны існаваць такія мемарыялы, такія комплексы, каб людзі прыходзілі сюды і памяталі».

На Кургане Славы прайшла маштабная рэканструк-

цыя: зроблена ніжня пляцоўка, адкрыты фантан, з'явіўся легендарны паравоз ЭМ № 728-58, пабудаваны Бранскім машынабудаўнічым заводам у 1933 годзе. Паравозы дадзенай серыі ў гады вайны перавозілі тэхніку, боепрыпасы, салдат.

«Разам з кіраўніцтвам Міністэрства абароны мы вядзём пэўную работу па ўсталяванні новых экспанатаў, якія звязаны з Вялікай Айчыннай вайной», — дадаў кіраўнік цэнтральнага рэгіёна.

Аляксандр Турчын нагадаў: шчасце беларусаў у тым, што яны жывуць пад мірным небам. «Заўсёды на гэтай пляцоўцы, калі ты гля-

дзіш удалячыні на гэтыя цудоўныя хлябы, разумееш, як цудоўна жыць у міры, якая выдатная ў нас краіна. Мы павінны зрабіць так, каб

кожны год прыязджалі, бачылі толькі вострыя нівы і вялі бітву за ўраджай на гэтых палях і ніякіх іншых», — падагульніў губернатар.

Мінская вобласць.

Пункт адліку беларускай дзяржаўнасці

Галоўнае дзяржаўнае свята краіны Гомельшчына сустрэла шматтысячным шцэцём. Звыш дзевяці тысяч чалавек — прадстаўнікі ўлады, дэпутатаў корпуса, працоўных калектываў, грамадскіх арганізацый, ветэраны і моладзь — пранеслі шматметровы сцяг Беларусі, вобласці і горада, ручнікі з нацыянальнымі арнаментамі і назвамі раёнаў Гомельшчыны.

— Для нас 3 ліпеня — не толькі значнальная гістарычная дата вызвалення Беларусі, але і пункт адліку станаўлення беларускай дзяржаўнасці. Самым суровым

выпрабаваннем на мужнасць і трываласць беларусаў стала Вялікая Айчынная вайна. Мільён сто тысяч нашых суайчыннікаў знаходзіліся ў шэрагах Чырвонай Арміі. На захопленай ворагам тэрыторыі мужа змагаліся больш за чатырыста тысяч партызан і каля сямідзесяці тысяч падпольшчыкаў. Нізкі паклон вам, салдаты Перамогі. Усім, хто са зброяй у руках змагаўся, абараняў нашу Айчыну ў тыле і на акупаваных тэрыторыях, — падкрэсліў у сваім выступленні на мітыngu на плошчы Працы каля Вечнага агню і брацкай магілы савецкіх воінаў і падпольшчыкаў старшыня Гомельскага аблвыканкама Іван КРУПКО.

Разам з жыхарамі Гомельшчыны памяць загінулых савецкіх воінаў і падпольшчыкаў ушанавалі прадстаўнікі Бранскай, Курскай, Калужскай, Кіраўскай, Магаданскай, Арлоўскай абласцей Расіі. Па традыцыі словы віншаванняў ў Дзень Незалежнасці і свой наказ маладому пакаленню беларусаў перадала ветэран Вялікай Айчыннай вайны, жыхарка Гомеля Аэліта Самсонова.

У сапраўды запамінальную вялікую святую лакацыю ператварылася цэнтральная гомельская плошча імя Леніна. Па ёй прайшоў парад грамадзянскай і спецыялізаванай тэхнікі — прамысловых брэндаў айчыннай вытворчасці. Па традыцыі

ў Дзень Незалежнасці на Гомельшчыне ўшанавалі пераможцаў абласнога конкурсу «Чалавек года». Ганаровага звання ўдасціліся 24 жыхары рэгіёна. Пасведчанні пераможцам уручыў старшыня аблвыканкама Іван Крупко.

Святлана ЯСКЕВІЧ, Аляксандра ГВОЗДЗЕВА, Наталія КАПРЫЛЕНКА, Маргарыта УШКЕВІЧ, Нэлі ЗІГУЛЯ, Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ. Фота: ZARYA.BY, «Вітэбскіе весті», ТК «Гомельшчына афіцыйна», grodnonews.by, Андрэя ФЕАКЦІСТАВА, Кацярыны УРБАН.

Брэст.

Марш гонару і адзінства

На Гродзеншчыне канцэпцыя свята аб'яднала дзве знакавыя даты — 80-годдзе вызвалення Беларусі і 80-годдзе стварэння Гродзенскай вобласці. Кожны раён на парадзе прадставіў аўтаплатформу са сваімі дасягненнямі і знакамітасцямі. Выезд машын праходзіў у адпаведнасці з датай вызвалення раёна. Першым у гэтым спісе значыцца Астрэвец.

Тэмы вызвалення і мірнага жыцця пераклікаюцца. Падчас руху аўтакалоны гледачы маглі даведацца аб галоўных момантах вызваленчых баёў Прынёманскага краю. Вызваленне Астравы адбылося ў адзін дзень з вызваленнем сталіцы — 3 ліпеня. Сённяшні брэнд горада — Беларуская АЭС, якая мае важнае значэнне для эканомікі краіны. Працягнула рух аўтаплатформа Смаргоні, вызваленне горада адбылося 4 ліпеня, далей — Іўе і Ашмяны, якія былі ачышчаны ад нямецкіх захопнікаў 7 ліпеня, 8 ліпеня вызвалены Ліда, Карэлічы і Навагрудак. Такім чынам перагорнуты ўвесь календар вызвалення Гродзеншчыны, які завяршаецца 16 ліпеня горадам Гродна.

Начальнік упраўлення культуры Гродзенскага аблвыканкама Алена Клімовіч звярнула ўвагу на лічбу «24». Столькі платформаў задзейнічана ў святочнай тэатралізаванай калоне: 17 прадстаўляюць раёны і 7 — горад Гродна. Такая лічба невыпадковая. Роўна 80 гадоў таму ў Маскве былі дадзены 24 залпы салюту ў гонар вызвалення Мінска.

Аб тым, што беларусы вызначыліся са святкаваннем Дня Незалежнасці менавіта 3 ліпеня, нагадаў у сваім выступленні старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір КАРАНІК. Гэту дату на рэферэндуме 1996 года падтрымалі больш за 90% грамадзян Беларусі. Такім рашэннем быў нададзены новы статус свята вызвалення. Святу, за якое залічана жудасная цана мільёнамі жыццяў, Беларусь гэтага ніколі не забудзе, таму цяпер усе намаганні накіраваны на тое, каб захаваць мір.

Уладзімір Каранік уручыў пасведчанні новым лаўрэатам Кнігі славы Гродзенскай вобласці. Сёлетня гэты спіс папоўніўся трыма імянамі: ветэрана Вялікай Айчыннай вайны Зінаіды Судаквай, дырэктара сельгаспрадпрыемства «Алекшыцы» Бераствіцкага раёна Валерыя Паўлюкевіча і ткачы з Воранаўскага раёна, народнага майстара Беларусі Станіслава Міхно (пасмяротна).

Гісторыя без купюр

НАТХНЯЛІ І АБ'ЯДНОЎВАЛІ

Навукоўцы і палітолагі звярнулі ўвагу

на ролю Камуністычнай партыі ў перамозе над фашысцкай Германіяй

Двухдзённая рэспубліканская навукова-практычная канферэнцыя на тэму **ролі Камуністычнай партыі Савецкага Саюза ў Перамозе савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне** прайшла ў Мінску і Магілёве з удзелам вядомых вучоных, палітолагаў, гісторыкаў, дэпутатаў. Яе арганізатарамі выступілі Акадэмія адукацыі сумесна з Цэнтральным камітэтам Камуністычнай партыі Беларусі і МДУ імя А. Куляшова. У год 80-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў вельмі важна данесці да грамадства ў цэлым і моладзі ў прыватнасці сапраўдныя гістарычныя факты. Сёння недружалюбныя краіны ставяць знак роўнасці паміж ідэалогіямі — фашысцкай і камуністычнай. Якія мэты яны пры гэтым пераследуюць? Без разумення дзеянняў Камуністычнай партыі на такое пытанне немагчыма адказаць, лічаць выступоўцы.

насі праводзіцца цыкл адукацыйных мерапрыемстваў, у якіх задзейнічана школьная аўдыторыя, літаральна з дзіцячага садка, членджы ў TikTok і сацыяльных сетках. Сённяшняя камуністы ідуць у студэнцыя, маладзёжныя калектывы, каб расказаць пра ролю партыі ў Перамозе.

Рэктар МДУ імя А. Куляшова Дзяніс ДУК адзначаў, што нацыянальныя формы беларускай дзяржаўнасці аформіліся ўпершыню менавіта ў той вялікай сацыялістычнай краіне, кіруючым органам якой была Камуністычная партыя.

— Савецкі Саюз, у які ўваходзіла Беларусь, быў магутным утварэннем, і тыя краіны, якія захавалі той стрыжань, камуністычную ідэалогію, як, дарчы, і нашы сябры з Кітайскай Народнай Рэспублікі, сёння праводзяць незалежную, самастойную палітыку, — рэзюмаваў ён. — Мы шануем уклад савецкага народа, улічваем яго вопыт у будаўніцтве нашай дзяржаўнасці. Формы дзяржаўнасці незалежнай Рэспублікі Беларусь зарадзіліся менавіта ў той краіне, якая называлася СССР. Мы павінны аналізаваць, якія памылкі былі на тым шляху, гаварыць аб трагічных момантах, якія адбыліся, але не трэба забывацца і пра вялікія дасягненні, нашадкамі якіх мы сёння з'ўляемся. Вельмі важна ведаць, што ў абноўленай рэдакцыі Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь закладзены трапеугольныя камані нашай ідэнтычнасці. Тое, што падзвіг савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне бессмяротны, бясспрэчна. Наш абавязак шанаваць яго. А тое, што гэты падзвіг быў бы немагчымым без кіруючай ролі Камуністычнай партыі, відавочна.

Па выніках канферэнцыі выдадуць зборнік навуковых дакладаў. Арганізатары не сумняваюцца, што ён будзе вельмі запатрабаваны і ў педагагічнай дзейнасці, і ў навуковай сферы.

Налі ЗІГУЛЯ.

— Мэта нашай канферэнцыі — выключэнне фальсіфікацыі гісторыі і замоўчвання ролі ВКП(б) і КП(б)Б у перамозе над фашысцкай Германіяй, — звяртае ўвагу **рэктар Акадэміі адукацыі Ірына СТАРАВОЙТАВА**. — Наша канферэнцыя дала магчымасць разглядаць тэму з усіх бакоў. У першы дзень мы з педагогамі абмяркоўвалі метадалагічныя аспекты ў вывучэнні ролі Камуністычнай партыі, ВЛКСМ і піянерскай арганізацыі ў разгоне фашысцкай Германіі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Аналізавалі спосабы работы з нашымі навучэнцамі, размаўлялі пра праектна-даследчую дзейнасць, факультатывыя заняткі, праект «Культура Памяці», важнасць вывучэння ў школах подзвіга піянераў і камсамольцаў. У сістэме адукацыі мы выкарыстоўваем розныя формы — і музейная дзейнасць, і праектная і навукова-даследчая работа. Усё гэта выхоўвае ў моладзі пачуццё патрыятызму, грамадскасці і нацыянальнай годнасці. Вельмі важна, каб нашы хлопцы і дзівчачы атрымлівалі інфармацыю з аб'ектыўных крыніц. Яны іх даследуюць і самі робяць высновы. А наша канферэнцыя дазваляе ў першую чаргу педагогам вызначыць у змястоўным плане і метадыцы работы. Удзел у рабоце другога дня прынялі спікеры, якія вывучалі архіўныя дакументы і маглі агучыць малавядомую інфармацыю.

Першы сакратар ЦК КПБ Сяргей СЫРАНКОЎ лічыць вопыт ідэалагіч-

най работы Камуністычнай партыі неацэнным.

— Яе роля як ідэйнага натхняльніка ў Перамозе ў Вялікай Айчыннай вайне вельмі вялікая, — падкрэсліў ён. — Сёння гэта ў свеце не толькі замоўчваецца, але і ўсяляк скажаецца, падаецца ў дэструктыўным кантэксце, у першую чаргу Захадам і ЗША, каб ачарніць той савецкі вопыт і ролю Камуністычнай партыі. Між тым падчас вайны найлепшыя прадстаўнікі партыі былі сканцэнтраваны ва Узброеных Сілах. Усе камандуючыя фронатамі, войскамі, камандзіры карпусоў, дывізій і палкоў былі членамі партыі. Камуністы складалі больш як 85 % камандзіраў батальёнаў і 70 % камандзіраў рот. Амаль палова камуністаў і кандыдатаў у члены ЦК партыі, многія сакратары краікамаў, абкамаў, адказныя работнікі апарату ЦК былі накіраваны ў дзейную армію. Мы запрасілі на канферэнцыю маладых людзей, каб расказаць ім пра стваральную сілу Камуністычнай партыі і адказаць на іх пытанні, каб было агульнае разуменне і бачанне нашай гісторыі непасрэдна ў ракурсе пабудовы і развіцця суверэннай Беларусі. Мы і далей будзем працягваць гэты грамадскі дыялог, каб на палітычным і ідэалагічным узроўнях своечасова даваць адпор усім фальсіфікацыям і нападкам на нашу краіну.

Сяргей Сыранкоў паведзімаў, што ў ходзе падрыхтоўкі да Дня Незалеж-

СЁННЯ

Месяц

Апошняя кварта
29 чэрвеня.
Месяц у сузор'і Блізнят.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	4.45	21.43	16.58
Віцебск	4.26	21.41	17.15
Магілёў	4.35	21.33	16.58
Гомель	4.41	21.21	16.47
Гродна	5.02	21.56	16.54
Брэст	5.12	21.48	16.36

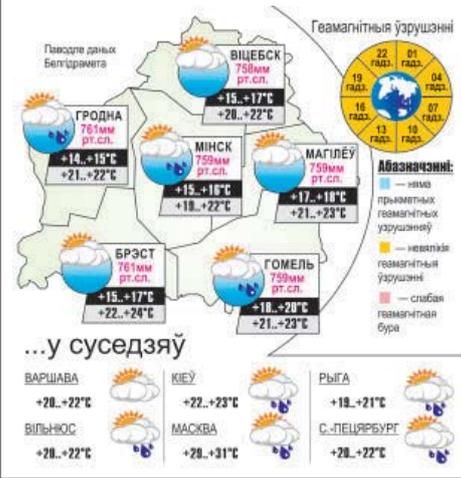
Імяніны

Пр. Георгія, Максіма, Паўла, Юльяна. К. Альжбеты, Мальвіны, Андрэя, Інакенцыя, Тодара.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Падае самалёт. У салоне паніка. Усе кідаюцца, крычаць. Адна немаладая жанчына спакойна сядзіць на сваім месцы, не праўляючы прыкмет хвалявання.

— Вы верыце, што мы выратуемся? — пытае яе сусед.

— Так.
— Але якім чынам?
— Ведаецца, мой цяць — такі няўдачлівы чалавек...
Каханне жыве тры гады. Хамк жыве тры гады. Купіце ў пачатку адносіні хамка, яго смерць паслужыць надзейным індэкатарам.

Угнаенне

4 ЛІПЕНЯ	Даты	Падзеі	Людзі
	1904 год — нарадзіўся (м. Бяроза Пружанскага павета) Анатоль Адамавіч Альшэўскі, публіцыст, дзеяч рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі. Актыўна займаўся публіцыстыкай і рэдактарскай справай — рэдагаваў цэнтральныя органы ЦК КПЗБ «Бальшавік» і «Чырвоны сцяг». Друкаваўся ананімна і пад псеўданімамі ў падпольных выданнях. Асноўная тэма яго публіцыстыкі — вострая крытыка палітыкі польскага ўраду ў Заходняй Беларусі, за што некалькі гадоў правёў у польскіх турмах.	3 ліпеня 1961 года каля падножжа манумента запалены Вечны агонь.	
	1776 год — прынята Дэкларацыя Незалежнасці Злучаных Штатаў Амерыкі.	1804 год — нарадзіўся Джузэпэ Гарыбальдзі, славетны італьянскі генерал і палітык.	1848 год — выйшаў у свет «Камуністычны маніфест» Карла Маркса і Фрыдрыхса Энгельса, праца, у якой аўтары дэкларуюць і абгрунтоўваюць мэты, задачы і метады барацьбы камуністычных арганізацый і партыі, якія на той момант актыўна зараджаліся ў Еўропе.
	1944 год — у ходзе Полацкай аперацыі войскамі 1-га Прыбалтыйскага фронту і партызанамі вызвалены г. Полацк. 31 часці і злучэнню, якія вызначыліся пры вызваленні горада, прысвоены ганаровыя найменні «Полацкія». У гэты ж дзень ад нямецкіх захопнікаў таксама былі вызвалены гарады Заслаўе, Клецк і Мёрскі раён.	1930 год — нарадзіўся Фрунзік Мікртчян, армянскі савецкі актёр тэатра і кіно, рэжысёр, народны артыст Армянскай ССР і СССР. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР. Зняўся ў вядомых фільмах «Міміно», «Салдат і слон», «Кайказская палоніца, ці Новыя прыгоды Шурыка», «Адзінокім даецца інтэрнат» і многіх іншых.	1804 год — нарадзіўся Джузэпэ Гарыбальдзі, славетны італьянскі генерал і палітык.
	1954 год — у Мінску адкрыты манумент Перамогі — помнік у гонар перамогі над фашысцкай Германіяй і ў гонар вайнаў Савецкай Арміі і партызан, якія загінулі ў Вялікую Айчынную вайну.	ЦЫЦЭРОН: Асцярожна дзейнічаць яшчэ важней, чым разумна разважаць.	